

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 418

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 8 mai 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 83 din 14 februarie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. a) și c) din Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive	2–9
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
386. — Hotărâre privind aprobarea modelului steagului comunei Păulești, județul Satu Mare	9–10
431. — Hotărâre privind aprobarea modelului steagului comunei Roșia, județul Sibiu	11–12
432. — Hotărâre privind aprobarea stemei comunei Medieșu Aurit, județul Satu Mare	12–13
REPUBLICĂRI	
Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 83

din 14 februarie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. a) și c)
din Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. a) și c) din Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, excepție ridicată de Dan Dumitru Pintilie și de Societatea Fireshow — S.R.L. din Săcălaz, județul Timiș, în Dosarul nr. 8.752/180/2018 al Judecătorei Bacău — Secția penală și de procuror în Dosarul nr. 1.908/4/2021 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția penală și, respectiv, în Dosarul nr. 24.934/302/2021 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 604D/2021 la care au fost conexe dosarele nr. 1.017D/2021 și nr. 3.818D/2021, având un obiect parțial identic.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 6 aprilie 2023, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie, și au fost consemnate în încheierea de ședință din acea dată, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 27 aprilie 2023 și, ulterior, pentru același temei legal, pentru 30 mai 2023. La această dată, constatând că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, potrivit prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 27 iunie 2023 și, ulterior, pentru același temei legal, pentru 11 iulie 2023, când, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 3 octombrie 2023 și, ulterior, pentru același temei legal, pentru 14 noiembrie 2023. La această dată, potrivit prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 12 decembrie 2023, când, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru 30 ianuarie 2024. La această dată, potrivit prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 14 februarie 2024, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 4 februarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 8.752/180/2018, **Judecătoria Bacău — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. a) și c) din**

Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive. Excepția a fost ridicată de Dan Dumitru Pintilie și de Societatea Fireshow — S.R.L. din Săcălaz, județul Timiș, într-o cauză având ca obiect trimiterea în judecată a inculpaților pentru săvârșirea unor infracțiuni prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 37 lit. a) și c) din Legea nr. 126/1995.

4. Prin Încheierea din 15 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.908/4/2021, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995.** Excepția a fost ridicată de procuror într-o cauză având ca obiect soluținarea unei cereri de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995.

5. Prin Încheierea din 25 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 24.934/302/2021, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995.** Excepția a fost ridicată de procuror într-o cauză având ca obiect soluținarea unei cereri de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală pentru săvârșirea unor infracțiuni prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 37 lit. a) și c) din Legea nr. 126/1995 încalcă principiile fundamentale privind calitatea legii, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și a regimului executării acestora, precum și legalitatea incriminării și a pedepsei, întrucât nu respectă un standard minim de previzibilitate, claritate și precizie, ceea ce este de natură să dea naștere arbitrarului în activitatea judiciară și să pună persoana acuzată în imposibilitatea de a se conforma normei juridice și, în cele din urmă, de a se apăra. În acest sens, arată că incriminarea cuprinsă în dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 are o formulare atât de largă, încât permite calificarea ca infracțiune a oricărei fapte care încalcă prevederile acestei legi. Astfel, chiar și cea mai neînsemnată neconformare față de dispozițiile Legii nr. 126/1995 poate fi calificată drept „orice operațiune (...) efectuată fără drept”, în condițiile în care nu există niciun criteriu care să permită identificarea comportamentului concret care este incriminat, din moment ce norma criticată vizează „orice operațiune”. De asemenea, arată că, în timp ce dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 plasează sub incidența legii penale „orice operațiuni cu articole pirotehnice”, celelalte două litere ale aceluiași articol sancționează cu aceeași pedeapsă variante specifice de realizare a elementului material al infracțiunii analizate, respectiv comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoane care nu au împlinit vârsta de 18 ani și comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni. Autorii excepției subliniază că același impediment la determinarea conținutului normativ reglementat de dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 apare și prin raportare la contravențiile din

domeniul materiilor explozive, astfel încât comiterea aceleiași fapte poate atrage atât răspunderea contravențională, cât și răspunderea penală. Astfel, potrivit prevederilor art. 38 alin. (1) din Legea nr. 126/1995, constituie contravenție nerespectarea dispozițiilor art. 3—5, 7—9, ale art. 11 alin. (2) și (3), ale art. 12—26, ale art. 27 alin. (1), ale art. 29 alin. (2) și (4) și ale art. 30, 31, 34 și 35 din aceeași lege. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 140 din Hotărârea Guvernului nr. 1.102/2014 privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice, constituie contravenție nerespectarea prevederilor art. 10 alin. (1), ale art. 16, 20, 22, 24—26, ale art. 27 alin. (1), ale art. 28, ale art. 29 alin. (1), ale art. 30, 39—47, 49—52, 54, 55, 57, 59 și 62—65 din același act normativ. Consideră că toate aceste interdicții sancționate contravențional de dispozițiile anterior menționate intră tot în sfera largă de incidență a normei penale reglementate de prevederile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995, astfel că destinatarii normei penale criticate se află în imposibilitatea de a prevedea dacă activitatea lor are caracter contravențional sau infracțional. De asemenea, autorii excepției Dan Dumitru Pintilie și Societatea Fireshow — S.R.L. consideră că sintagma „fără drept” din cuprinsul dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 nu este aptă să delimiteze sfera operațiunilor cu conotație penală, atât timp cât încălcarea legii, oricât de neînsemnată ar fi, plasează autorul faptei în sfera unei acțiuni fără drept, adică nepermise de lege.

7. În ceea ce privește dispozițiile art. 37 lit. c) din Legea nr. 126/1995, autorii excepției Dan Dumitru Pintilie și Societatea Fireshow — S.R.L. susțin că prin „public larg” ar trebui să se înțeleagă numai beneficiarii finali neautorizați, persoane fizice, care se expun pe ei înșiși sau îi expun pe alții riscurilor generate de utilizarea necorespunzătoare a articolelor pirotehnice destinate a fi folosite de către pirotehnicienii. Arată că, în optica parchetului, sintagma „public larg” se referă însă și la societăți care cumpără aceste bunuri pentru a le revinde, fără a avea calitatea de pirotehnician. Or, această din urmă interpretare este discutabilă și creează confuzie, din moment ce pirotehnicianul nu poate fi decât o persoană fizică. Astfel, normele tehnice care reglementează autorizarea artificierilor și a pirotehnicienilor (capitolul IX), aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 536/2002, nu prevăd posibilitatea ca o persoană juridică să fie autorizată ca pirotehnician. Practic, prin interpretarea mai sus menționată, generată de imprecizia legii, s-a ajuns la situația absurdă ca inculpații să fie acuzați că au vândut articole pirotehnice unei persoane juridice care nu avea calitatea de pirotehnician, deși asemenea persoane nici nu pot avea o asemenea calitate, iar vânzarea către pirotehnicienii persoane fizice — singurii care pot avea această calitate — este interzisă de lege, căci prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 126/1995 le permit acestora să dețină și să utilizeze articole pirotehnice numai dacă reprezintă o persoană juridică. Așadar, consideră că noțiunea „public larg” nu se poate extinde la societățile interpușe în lanțul tranzacțional al acestor produse, în drumul lor către consumatorul final, publicul larg. Prin urmare, dispozițiile art. 37 lit. c) din Legea nr. 126/1995 sunt neconstituționale în măsura în care permit tragerea la răspundere penală pentru comercializarea articolelor pirotehnice către alte persoane decât persoanele fizice, consumatori finali.

8. **Judecătoria Bacău — Secția penală** apreciază că dispozițiile de lege criticate întrunesc exigențele de accesibilitate și previzibilitate impuse de Constituție și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

9. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală**, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

10. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată,

pentru toate motivele indicate în scris de procuror, în calitate de autor al acesteia. Arată că prevederile art. 23 alin. (12) din Constituție instituie garanția reglementării prin lege a incriminării faptelor și a sancțiunii corespunzătoare și, în mod implicit, obligația legiuitorului de a adopta legi care să respecte cerințele cu privire la calitatea acestora, cerințe care se circumscriu principiului legalității prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. Din analiza prevederilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995, prin corelare cu celelalte dispoziții incidente din cuprinsul legii menționate și al altor acte normative, rezultă în mod evident că noțiunea „orice operațiuni” nu este definită, iar omisiunea enunțării cu suficientă precizie a normei incriminatorii nu permite cetățeanului să își adapteze conduita și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Prin urmare, se impune analiza prevederilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 de către Curtea Constituțională, care să stabilească dacă norma criticată respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv dacă întrunește condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției prezenți, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 37 lit. a) și c) din Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 12 martie 2014. Dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins: „*Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă:*

a) *orice operațiuni cu articole pirotehnice efectuate fără drept;*

(...)

c) *comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicienii.*”

15. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (12) referitor la legalitatea incriminării și a pedepsei, ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 73 alin. (3) lit. h) referitor la reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, a pedepselor și a regimului executării acestora, precum și a prevederilor art. 7 paragraful 1 referitor la legalitatea incriminării și a pedepsei din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorii excepției Dan Dumitru Pintilie și Societatea Fireshow — S.R.L. nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 37 lit. c) din

Legea nr. 126/1995, ci sunt nemulțumiți, în realitate, de modul de interpretare și aplicare de către organele judiciare a textului de lege care interzice comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni, întrucât inculpații sunt acuzați că au vândut articole pirotehnice unei persoane juridice care nu avea calitatea de pirotehnician, deși persoanele juridice nu pot avea o asemenea calitate, iar vânzarea către pirotehnicieni persoane fizice, singurele care pot avea această calitate, este permisă de lege numai dacă reprezintă o persoană juridică. În jurisprudența sa, Curtea a statuat în repetate rânduri că nu este competentă să se pronunțe asupra aspectelor ce țin de aplicarea legii, aceste aspecte intrând în competența exclusivă a instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului, respectiv a instanțelor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. Curtea a reținut că a răspunde criticilor autorilor excepției într-o atare situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege (de exemplu, Decizia nr. 785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 3 februarie 2016, paragraful 17, Decizia nr. 698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, paragraful 23, Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 23 aprilie 2018, paragraful 21, Decizia nr. 500 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 19 noiembrie 2018, paragraful 14, Decizia nr. 524 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 13 ianuarie 2020, paragraful 16, Decizia nr. 246 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 31 iulie 2020, paragraful 16, Decizia nr. 700 din 28 octombrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 17 ianuarie 2022, paragrafele 13 și 14, Decizia nr. 212 din 7 aprilie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 847 din 30 august 2022, paragraful 12, și Decizia nr. 549 din 17 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 17 februarie 2023, paragraful 13).

17. Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 126 alin. (1) și ale art. 146 lit. d) din Constituție, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. c) din Legea nr. 126/1995 este inadmisibilă.

18. În ceea ce privește dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995, Curtea reține că actul normativ menționat reglementează regimul materiilor explozive, și anume prepararea, producerea, procesarea, experimentarea, deținerea, tranzitarea pe teritoriul țării, transmiterea sub orice formă, transferul, transportul, introducerea pe piață, depozitarea, încărcarea, încartușarea, delaborarea, distrugerea, mănuierea, comercializarea și folosirea de către persoanele juridice sau fizice autorizate a materiilor explozive [art. 1 alin. (1) din Legea nr. 126/1995]. Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (2) din legea menționată, materiile explozive sunt explozivii de tipul amestecuri explozive, emulsii explozive, mijloace de inițiere, fitile detonante, fitile de siguranță, fitile de aprindere, capse electrice, capse pirotehnice, tuburi de șoc, relee detonante, inclusiv explozivii de uz civil și articolele pirotehnice.

19. Inițial, Legea nr. 126/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 28 decembrie 1995, reglementa infracțiunile în cuprinsul dispozițiilor art. 31, astfel: „*Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, folosirea sau orice altă operațiune cu materii explozive, efectuate fără drept, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Când fapta*

prevăzută în alineatul precedent se referă la o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea de exploziv este însoțită de materiale de inițiere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. Tentativa se pedepsește.”

20. Ulterior, infracțiunile cu privire la regimul materiilor explozive au fost reglementate prin dispozițiile art. 37 din Legea nr. 126/1995, republicată, succesiv, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 7 februarie 2011 și, respectiv, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 660 din 15 septembrie 2011, care prevedeau că: „(1) *Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, folosirea sau orice altă operațiune cu materii explozive, efectuată fără drept, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.*

(2) *Când fapta prevăzută în alin. (1) se referă la o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea de exploziv este însoțită de materiale de inițiere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.*

(3) *Orice operațiune cu articole pirotehnice, efectuată fără drept, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an.*

(4) *Comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoanele cu vârsta sub limita prevăzută de lege, precum și comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an.*

(5) *Tentativa se pedepsește.*”

21. La data de 1 februarie 2014, dispozițiile art. 37 din Legea nr. 126/1995 au fost modificate prin prevederile art. 52 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, iar, în temeiul prevederilor art. 248 din Legea nr. 187/2012, Legea nr. 126/1995 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 12 martie 2014, dispozițiile art. 37 păstrând numerotarea și având următorul cuprins: „*Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă:*

a) *orice operațiuni cu articole pirotehnice efectuate fără drept;*

b) *comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoane care nu au împlinit vârsta de 18 ani;*

c) *comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni.*”

22. Curtea observă că, până la data intrării în vigoare a noului Cod penal, 1 februarie 2014, a existat un paralelism legislativ — cu privire la infracțiunea de nerespectare a regimului materiilor explozive — între dispozițiile art. 31 din Legea nr. 126/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 28 decembrie 1995, devenit art. 37 din Legea nr. 126/1995, republicată, succesiv, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 7 februarie 2011 și, respectiv, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 660 din 15 septembrie 2011, pe de o parte, și prevederile art. 280 din Codul penal din 1969, având denumirea marginală „Nerespectarea regimului materiilor explozive”, pe de altă parte. Curtea are în vedere faptul că între 27 ianuarie 1995, data intrării în vigoare a Legii nr. 126/1995, și 1 februarie 2014, data modificării Legii nr. 126/1995 prin Legea nr. 187/2012, fapta de nerespectare a regimului materiilor explozive a avut o dublă incriminare, atât în art. 31, devenit prin republicare art. 37 din Legea nr. 126/1995, cât și în art. 280 din Codul penal din 1969, limitele de pedeapsă prevăzute de legea specială fiind mai mici decât cele prevăzute de legea generală. Art. 280 din Codul penal din 1969 prevedea că: „*Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul sau folosirea materiilor explozive sau orice alte*

operațiuni privind aceste materii fără drept se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Sustragerea materiilor explozive se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Când faptele prevăzute în alin. 1 și 2 privesc o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea de exploziv este însoțită de materiale de inițiere, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Faptele prevăzute în alin. 1 și 2, dacă au produs pericol public sau au avut vreuna dintre urmările arătate în art. 181 sau 182, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi. Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta prevăzută în alin. 1, dacă a cauzat o pagubă materială.

În cazul în care faptele prevăzute în alineatele precedente au avut consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

Amenințarea, adresată unui stat, unei organizații internaționale sau unei persoane fizice ori juridice, cu folosirea materiilor explozive în scopul de a provoca vătămarea corporală sau moartea unor persoane ori pagube materiale se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

Fapta de amenințare cu folosirea materiilor explozive, săvârșită în condițiile arătate în art. 279¹ alin. 7, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în acel alineat.

Tentativa se pedepsește.”

23. Noul Cod penal reglementează infracțiunea de nerespectare a regimului materiilor explozive în art. 346, astfel: „(1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul ori folosirea materiilor explozive sau orice alte operațiuni privind circulația acestora, fără drept, se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Sustragerea materiilor explozive se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) privesc o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea explozivă este însoțită de materiale de inițiere, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) În cazul în care faptele prevăzute în alin. (1)–(3) au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.”

24. Curtea reține că, prin intrarea în vigoare a noului Cod penal, legiuitorul a eliminat caracterul neclar și imprevizibil al sintagmei „orice alte operațiuni privind aceste materii” din cuprinsul prevederilor art. 280 alin. 1 din vechiul Cod penal, această sintagmă fiind circumstanțiată în dispozițiile art. 346 alin. (1) din noul Cod penal la circulația materiilor explozive — „orice alte operațiuni privind circulația acestora”.

25. Referitor la utilizarea termenului „orice” într-o normă de incriminare, Curtea observă că noul Cod penal îl folosește în reglementarea a șapte infracțiuni, dar numai în cuprinsul unor sintagme care au o sferă de aplicare clar circumstanțiată, adică determinată în mod clar și previzibil, și anume în prevederile art. 193 alin. (1) — *Lovirea sau alte violențe*, art. 218 alin. (2) — *Violul*, art. 220 alin. (1) — *Actul sexual cu un minor*, art. 342 alin. (1) — *Nerespectarea regimului armelor și al munițiilor*, art. 345 alin. (1) — *Nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive*, art. 346 alin. (1) — *Nerespectarea regimului materiilor explozive și ale art. 359 alin. (1) — Traficul de produse sau substanțe toxice.*

26. Revenind la dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995, criticate în prezenta cauză, Curtea constată că acestea conțin sintagma „orice operațiuni cu articole pirotehnice”, care este, în mod evident, neclară și imprevizibilă, așa cum se va arăta în cele ce urmează.

27. În acest sens, Curtea reține că prevederile art. 37 din Legea nr. 126/1995 incriminează fapta de nerespectare a regimului articolelor pirotehnice în trei variante normative simple. Astfel, în privința elementului material, sunt prevăzute, alternativ, trei posibilități de realizare a acestuia, și anume: a) efectuarea, fără drept, a oricărei operațiuni cu articole pirotehnice; b) comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoane care nu au împlinit vârsta de 18 ani; c) comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni.

28. Obiectul juridic al infracțiunilor reglementate de dispozițiile art. 37 din Legea nr. 126/1995 îl reprezintă relațiile sociale referitoare la un ansamblu de valori — viața, integritatea corporală și sănătatea persoanelor, patrimoniul, ordinea și siguranța publică — pe care săvârșirea faptelor incriminate le periclitează.

29. Obiectul material al infracțiunilor mai sus menționate îl constituie articolele pirotehnice în legătură cu care se desfășoară activitatea infracțională. Potrivit prevederilor art. 4 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.102/2014 privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 931 din 19 decembrie 2014, prin *articol pirotehnic* se înțelege orice articol care conține substanțe explozive sau un amestec exploziv de substanțe destinate producerii de căldură, lumină, sunete, gaz sau fum ori o combinație a acestor efecte prin intermediul reacțiilor chimice exoterme autoîntreținute.

30. Curtea observă că, întrucât articolele pirotehnice prezintă pentru relațiile sociale ocrotite un nivel de risc mult mai redus comparativ cu celelalte materii explozive, legiuitorul a creat, prin Legea nr. 126/1995, un regim sancționator mult mai blând, și anume pedeapsa cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, pentru infracțiunea de nerespectare a regimului articolelor pirotehnice — reglementată, în mod succesiv, prin dispozițiile art. 31 alin. 21 și 22 din Legea nr. 126/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 28 decembrie 1995, ale art. 37 alin. (3) și (4) din Legea nr. 126/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 7 februarie 2011 și, respectiv, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 660 din 15 septembrie 2011, și ale art. 37 din Legea nr. 126/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 12 martie 2014 —, comparativ cu infracțiunea de nerespectare a regimului materiilor explozive, reglementată de prevederile art. 280 alin. 1 din Codul penal din 1969 și, respectiv, de cele ale art. 346 alin. (1) din noul Cod penal.

31. Subiect activ al infracțiunilor prevăzute de dispozițiile art. 37 din Legea nr. 126/1995 poate fi orice persoană juridică sau fizică ce îndeplinește condițiile generale cerute de lege pentru a răspunde penal. Subiect pasiv general este statul, în calitate sa de titular al valorilor sociale protejate, subiect pasiv secundar putând fi orice persoană fizică sau juridică vătămată.

32. În ceea ce privește situația premisă, infracțiunile care vizează nerespectarea regimului articolelor pirotehnice nu pot fi concepute fără preexistența unor astfel de substanțe/materii explozive, în legătură cu care au fost efectuate anumite acțiuni interzise de lege.

33. Referitor la conținutul constitutiv al infracțiunilor reglementate de prevederile art. 37 din Legea nr. 126/1995, elementul material al laturii obiective constă în executarea uneia dintre acțiunile incriminate, și anume: orice operațiuni cu articole pirotehnice [lit. a)] și, respectiv, comercializarea anumitor articole

pirotehnice [lit. b) și c)]. Curtea observă că latura obiectivă a infracțiunilor analizate este întregită de existența cerinței esențiale privitoare la efectuarea operațiunilor respective fără drept, adică în alte condiții decât cele prevăzute de lege. Astfel, Curtea reține că prin sintagma „fără drept” se înțelege executarea oricărei acțiuni dintre cele incriminate de lege, cu încălcarea dispozițiilor stabilite în capitolul II — „Autorizarea și înregistrarea deținătorilor de materii explozive” și capitolul III — „Operațiuni cu materii explozive și evidența acestora” din actul normativ cadru, Legea nr. 126/1995. Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru valorile sociale ocrotite de norma de incriminare, iar legătura de cauzalitate dintre acțiunea ce constituie elementul material al laturii obiective și urmarea imediată nu trebuie dovedită, ci aceasta rezultă din însăși materialitatea faptei (*ex re*). Sub aspectul laturii subiective, forma de vinovăție cu care acționează subiectul activ este intenția directă sau indirectă.

34. Sub aspectul operațiunilor care pot fi efectuate cu articole pirotehnice, Curtea observă că acestea se subsumează sferei de aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Legea nr. 126/1995, care vizează prepararea, producerea, procesarea, experimentarea, deținerea, tranzitarea pe teritoriul țării, transmiterea sub orice formă, transferul, transportul, introducerea pe piață, depozitarea, încărcarea, încartușarea, delaborarea, distrugerea, mânuirea, comercializarea și folosirea de către persoanele juridice sau fizice autorizate a materiilor explozive, în rândul cărora sunt incluse și articolele pirotehnice.

35. Totodată, Curtea reține că pentru configurarea elementului material al laturii obiective a infracțiunii de nerespectare a regimului materiilor explozive, reglementată de dispozițiile art. 346 din Codul penal, legiuitorul enumeră — în mod exhaustiv — anumite operațiuni/acțiuni cu materii explozive considerate a avea în anumite condiții relevanță penală, și anume: producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, folosirea și circulația materiilor explozive, fără drept [alin. (1)], respectiv sustragerea acestora [alin. (2)].

36. Spre deosebire de modalitatea de incriminare folosită de Codul penal, sintagma „orice operațiuni cu articole pirotehnice” din cuprinsul dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 face ca elementul material al incriminării criticate să aibă o formulare atât de largă, încât permite calificarea ca infracțiune a oricărei fapte care încalcă regimul juridic al articolelor pirotehnice, inclusiv a faptelor ce constituie contravenții, așa cum sunt acestea stabilite de prevederile art. 38 din Legea nr. 126/1995 și ale art. 140 din Hotărârea Guvernului nr. 1.102/2014. Astfel, chiar și cea mai neînsemnată neconformare față de regimul legal al articolelor pirotehnice poate fi calificată ca fiind o operațiune efectuată fără drept, în condițiile în care nu există niciun criteriu care să permită identificarea comportamentului incriminat.

37. Curtea constată că modalitatea de incriminare utilizată în cuprinsul dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 nu concordă cu voința legiuitorului de a crea un regim sancționator mai blând pentru operațiunile cu articole pirotehnice efectuate fără drept raportat la regimul sancționator al infracțiunii de nerespectare a regimului materiilor explozive, reglementată de prevederile art. 346 alin. (1) din Codul penal.

38. Curtea reține că, spre deosebire de domeniul infracțiunilor analizate mai sus, în materia contravențiilor cu privire la regimul materiilor explozive — inclusiv articolele pirotehnice — reglementarea este una precisă, prevederile art. 38 din Legea nr. 126/1995 stabilind în mod concret, prin trimitere la diverse articole din această lege, care sunt încălcările ce atrag răspunderea contravențională. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Legea nr. 126/1995, următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează astfel: a) nerespectarea prevederilor art. 11 alin. (2), ale art. 15, 20, 22, 24,

ale art. 25 alin. (1) și (2), ale art. 26 și ale art. 29 alin. (2) și (4), cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei; b) nerespectarea prevederilor art. 8, ale art. 11 alin. (3), ale art. 12, 13, 14, 21, 30 și 35, cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei; c) nerespectarea prevederilor art. 34, cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei; d) nerespectarea prevederilor art. 3, 4, 5, 7, 9, 16, 17, 18, 19, 23, ale art. 25 alin. (3), ale art. 27 alin. (1) și ale art. 31, cu amendă de la 5.000 lei la 7.500 lei. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 140 din Hotărârea Guvernului nr. 1.102/2014, constituie contravenție nerespectarea prevederilor art. 10 alin. (1), ale art. 16, 20, 22, 24—26, ale art. 27 alin. (1), ale art. 28, ale art. 29 alin. (1), ale art. 30, 39—47, 49—52, 54, 55, 57, 59 și 62—65 din acest act normativ. Faptele sancționate contravențional de dispozițiile anterior menționate intră, de asemenea, în sfera largă de incidență a normei penale reglementate de prevederile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995, astfel că destinatarii normei penale criticate se află în imposibilitatea de a prevedea dacă activitatea lor îmbracă un caracter contravențional sau infracțional.

39. Totodată, Curtea observă că, în timp ce dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 plasează sub incidența legii penale „orice operațiuni cu articole pirotehnice”, celelalte două litere — b) și c) — ale aceluiași articol sancționează cu aceeași pedeapsă variante specifice de realizare a elementului material al infracțiunii reglementate de prevederile art. 37 lit. a) din actul normativ menționat, respectiv comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoane care nu au împlinit vârsta de 18 ani și comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni.

40. Având în vedere cele arătate mai sus, Curtea reține că dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 acoperă atât sfera celorlalte două variante-tip ale infracțiunii — reglementate de dispozițiile art. 37 lit. b) și c) din Legea nr. 126/1995 —, cât și sfera faptelor ce constituie contravenții la regimul articolelor pirotehnice. Or, dificultățile de interpretare existente pe fondul absenței unor indicii sau criterii clare stabilite de legiuitor conduc Curtea la concluzia că dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 nu satisfac cerințele referitoare la claritatea și previzibilitatea legii penale.

41. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că, în virtutea prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, Parlamentul, în calitate de unică autoritate legiuitoare a țării, este liber să decidă cu privire la politica penală a statului. Curtea a reținut că nu are competența de a se implica în domeniul politicii penale a statului, orice atitudine contrară constituind o imixtiune în atribuțiile autorității constituționale menționate (Decizia nr. 629 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 932 din 21 decembrie 2014, paragrafele 23, 24 și 27). În exercitarea competenței sale constituționale de a legifera în domeniul politicii penale, legiuitorul are dreptul, dar și obligația să apere anumite valori sociale — unele dintre acestea identificându-se cu valorile protejate de Constituție (dreptul la viață și la integritate fizică și psihică — art. 22, dreptul la ocrotirea sănătății — art. 34 etc.) — prin incriminarea faptelor care aduc atingere acestora (Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007, și Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014). În sens larg, scopul urmărit de legiuitor prin legislația penală este acela de a apăra ordinea de drept, iar, în sens restrâns, acela de a apăra valori sociale. Totodată, măsurile adoptate de legiuitor pentru atingerea scopului urmărit trebuie să fie adecvate, necesare și să respecte un just echilibru între interesul public și cel individual. Așa fiind, nu este suficient să se constate că faptele incriminate aduc atingere valorii sociale ocrotite, ci această atingere trebuie să prezinte un

anumit grad de intensitate, de gravitate, care să justifice sancțiunea penală (Decizia nr. 678 din 29 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 126 din 18 februarie 2020, paragraful 32).

42. Astfel, Curtea a recunoscut că, în acest domeniu, legiuitorul se bucură de o marjă de apreciere destul de întinsă, având în vedere că acesta se află într-o poziție care îi permite să aprecieze, în funcție de o serie de criterii, necesitatea unei anumite politici penale. Cu toate acestea, Curtea a reținut că, deși, în principiu, Parlamentul se bucură de o competență exclusivă în reglementarea măsurilor ce țin de politica penală a statului, această competență nu este absolută, în sensul excluderii exercitării controlului de constituționalitate asupra măsurilor adoptate. Astfel, Curtea a constatat că incriminarea și dezincriminarea unor fapte, precum și reconfigurarea elementelor constitutive ale unei infracțiuni țin de marja de apreciere a legiuitorului, marjă care nu este însă absolută, ea fiind limitată de principiile, valorile și exigențele constituționale. În acest sens, Curtea a statuat că legiuitorul trebuie să dozeze folosirea mijloacelor penale în funcție de valoarea socială ocrotită, Curtea putând cenzura opțiunea legiuitorului numai dacă aceasta contravine principiilor și exigențelor constituționale (Decizia nr. 824 din 3 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 17 februarie 2016, paragraful 25). De asemenea, Curtea a constatat că, potrivit prevederilor art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, respectarea Constituției este obligatorie, de unde rezultă că Parlamentul nu își poate exercita competența de incriminare și de dezincriminare a unor fapte antisociale decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate de Constituție (Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, precitată).

43. Potrivit jurisprudenței Curții, una dintre cerințele principiului respectării legilor, consacrat de prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, se referă la calitatea actelor normative. În acest sens, Curtea a constatat că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se claritatea și previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate fi dificil să se redacteze legi de o precizie totală, iar o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care să nu afecteze însă previzibilitatea legii (Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012, Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225, Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 31 martie 2016, paragraful 13, Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016, paragraful 46, și Decizia nr. 802 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 20 martie 2019, paragraful 80).

44. În conformitate cu dispozițiile art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor, iar, în temeiul prevederilor art. 36 alin. (1) din aceeași lege, actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc. Astfel, în acord cu jurisprudența Curții, în elaborarea actelor normative, organul legislativ trebuie să se asigure că folosirea termenilor se realizează într-un mod riguros, într-un limbaj juridic, care este prin excelență unul specializat. Precizia și claritatea limbajului folosit în domeniul juridic se obțin prin analizarea și utilizarea cât mai adecvată a termenilor și expresiilor, ținându-se seama și de semnificația lor curentă, ceea ce înseamnă că, deși legiuitorul în cadrul procedurii de legiferare poate opera cu termeni din limbajul comun, aceștia trebuie folosiți adecvat domeniului respectiv, numai în acest mod putând fi asigurată unitatea terminologică a stilului juridic (Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016, paragraful 47).

45. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că o noțiune legală poate avea un conținut și un înțeles autonom diferit de la o lege la alta, cu condiția ca legea care utilizează termenul respectiv să îl și definească. În caz contrar, destinatarul normei va stabili înțelesul acelei noțiuni, de la caz la caz, printr-o apreciere care nu poate fi decât una subiectivă (Decizia nr. 390 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 17 iulie 2014, paragraful 31). În mod corespunzător, riscă să fie discreționară și interpretarea organului judiciar chemat să aplice legea. În acest sens, Curtea a reținut că ilicitul penal este cea mai gravă formă de încălcare a unor valori sociale, iar consecințele aplicării legii penale sunt dintre cele mai grave, astfel că stabilirea unor garanții împotriva arbitrarului prin reglementarea de către legiuitor a unor norme clare și predictibile este obligatorie (Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, mai sus citată, paragrafele 49 și 61).

46. În fine, Curtea a mai precizat că dispozițiile de lege criticate trebuie analizate în ansamblul normativ din care fac parte, pentru a decide asupra previzibilității acestora (Decizia nr. 92 din 3 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 11 mai 2015, paragraful 14, Decizia nr. 172 din 29 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 657 din 29 iulie 2018, paragraful 23, și Decizia nr. 342 din 22 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 22 august 2018, paragraful 17).

47. Or, Curtea constată că Legea nr. 126/1995 nu explicitează sintagma „orice operațiuni cu articole pirotehnice” din cuprinsul dispozițiilor art. 37 lit. a), iar destinatarul normei penale nu poate obține, printr-o analiză a ansamblului normativ din care face parte sintagma criticată, suficiente elemente de determinare a conținutului acesteia din urmă. Întrucât sintagma menționată nu este clară și previzibilă, aceasta nu permite destinatarului normei de incriminare să își adapteze conduita în funcție de cerințele prevăzute de dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995. Chiar dacă ar recurge la consiliere de specialitate în materie, destinatarul normei penale nu poate să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta din fapta sa și să își corecteze conduita.

48. Prin urmare, norma de incriminare din cuprinsul dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 este lipsită de previzibilitate, în condițiile în care principiul respectării legilor și cel al legalității incriminării impun legiuitorului să legifereze prin texte suficient de clare și precise pentru a putea fi aplicate, în scopul de a asigura persoanelor interesate posibilitatea de a se conforma prescripției legale prin care este incriminată o anumită faptă.

49. Așa cum a reținut Curtea, în jurisprudența sa, destinatarii normei penale de incriminare trebuie să aibă o reprezentare clară a elementelor constitutive de natură obiectivă și subiectivă ale infracțiunii, astfel încât să poată să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea normei și să își adapteze conduita potrivit acesteia (Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, paragraful 25).

50. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dispozițiile art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ce consacră principiul legalității incriminării și a pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) — pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care anterior nu constituiau infracțiuni —, instituie și cerința potrivit căreia legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile. Această cerință este îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. De asemenea, Curtea de la Strasbourg a reținut că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității [Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei (nr. 2)*, paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 24 ianuarie 2012, pronunțată în Cauza *Mihai Toma împotriva României*, paragraful 26, și Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91].

51. Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi (*Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, *Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Așa fiind, prevederile art. 7 paragraful 1 din Convenție nu interzic clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

52. Cele statuate de Curtea de la Strasbourg cu privire la cerința previzibilității legii penale au fost încorporate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa (Decizia nr. 717 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 216 din 23 martie 2016, paragrafele 30 și 31, Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016, mai sus citată, paragraful 14, Decizia nr. 154 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 16 iunie 2016, paragrafele 18 și 19, Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, precitată, paragrafele 45 și 46, Decizia nr. 138 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 10 iulie 2017, paragrafele 24 și 25, Decizia nr. 527 din 11 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 814 din 15 octombrie 2017, paragrafele 21 și 22, Decizia nr. 172 din 29 martie 2018, paragrafele 31—33, Decizia nr. 342 din 22 mai 2018, paragraful 20, și Decizia nr. 678 din 29 octombrie 2019, paragraful 43, decizii citate anterior).

53. Pentru motivele arătate mai sus, Curtea constată că dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul respectării legilor și ale art. 23 alin. (12) privind legalitatea incriminării și a pedepsei, precum și prevederile art. 7 referitor la principiul legalității incriminării și a pedepsei din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu îndeplinesc cerințele cu privire la claritatea și previzibilitatea legii penale.

54. În vederea îndeplinirii acestor cerințe de claritate și previzibilitate a legii penale, Curtea apreciază că în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 intră, în mod necesar, aceleași operațiuni/acțiuni care alcătuiesc elementul material al infracțiunii de nerespectare a regimului materiilor explozive, infracțiune reglementată de prevederile art. 346 din Codul penal. Așadar, pentru rațiunile care au stat la baza incriminării-cadru din dispozițiile art. 346 din Codul penal — până la o eventuală intervenție a legiuitorului, care are posibilitatea să reconfigureze elementele constitutive ale infracțiunii criticate în această cauză —, Curtea constată că dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 nu pot viza decât operațiunile prevăzute de art. 346 alin. (1) și (2) din Codul penal, operațiuni având ca obiect articole pirotehnice, și anume producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, folosirea sau circulația articolelor pirotehnice, fără drept, respectiv sustragerea acestora.

55. Totodată, Curtea observă că circulația articolelor pirotehnice acoperă și comercializarea acestora, inclusiv operațiunile reglementate de dispozițiile art. 37 lit. b) și c) din Legea nr. 126/1995, care vizează comercializarea anumitor articole pirotehnice, și anume comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoane care nu au împlinit vârsta de 18 ani [lit. b)] și comercializarea către publicul larg a articolelor pirotehnice destinate a fi utilizate de către pirotehnicieni [lit. c)].

56. Având în vedere necesitatea de a garanta respectarea regimului juridic stabilit pentru operațiunile ce au ca obiect articole pirotehnice, în scopul de a asigura un înalt nivel de protecție a vieții și sănătății umane și a siguranței publice, precum și protecția și securitatea consumatorilor, ținând seama și de aspectele relevante legate de protecția mediului, Curtea subliniază că revine legiuitorului rolul de a modifica regulile răspunderii penale în materia infracțiunii de nerespectare a regimului articolelor pirotehnice, infracțiune prevăzută de dispozițiile art. 37 din Legea nr. 126/1995, legiuitorul având obligația de a explicita reglementarea criticată, astfel încât orice destinatar al normei penale să își poată adapta conduita prescripțiilor legii.

57. În concluzie, Curtea constată că dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 sunt constituționale în măsura în care vizează operațiunile prevăzute de art. 346 alin. (1) și (2) din Codul penal, operațiuni având ca obiect articole pirotehnice.

58. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Dumitru Pintilie și de Societatea Fireshow — S.R.L. din Săcălaz, județul Timiș, în Dosarul nr. 8.752/180/2018 al Judecătoriei Bacău — Secția penală și de procuror în Dosarul nr. 1.908/4/2021 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și, respectiv, în Dosarul nr. 24.934/302/2021 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția penală și constată că dispozițiile art. 37 lit. a) din Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive sunt constituționale în măsura în care vizează operațiunile prevăzute de art. 346 alin. (1) și (2) din Codul penal, operațiuni având ca obiect articole pirotehnice.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 lit. c) din Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, excepție ridicată de Dan Dumitru Pintilie și de Societatea Fireshow — S.R.L. din Săcălaz, județul Timiș, în Dosarul nr. 8.752/180/2018 al Judecătoriei Bacău — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, Judecătoriei Bacău — Secția penală, Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 februarie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Oana-Cristina Puică

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea modelului steagului comunei Păulești,
județul Satu Mare

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 2 alin. (2) și art. 3 alin. (4) din Legea nr. 141/2015 privind arborarea și folosirea de către unitățile administrativ-teritoriale a steagurilor proprii,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă modelul steagului comunei Păulești, județul Satu Mare, prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale modelului steagului comunei Păulești, județul Satu Mare, sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

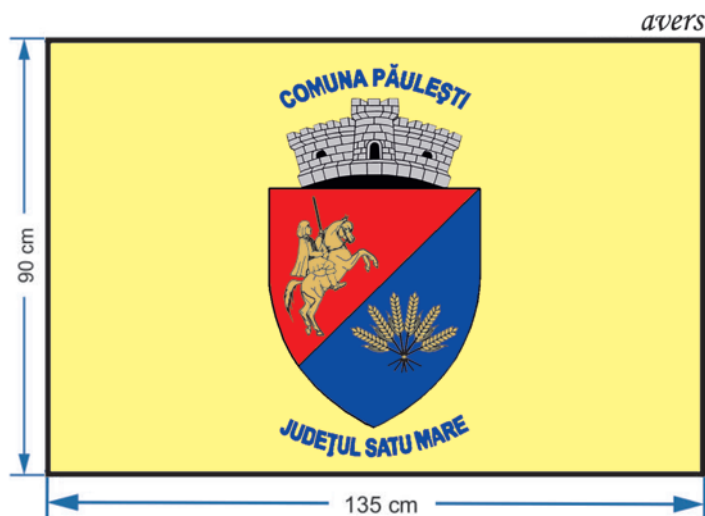
p. Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,

Marin Țole,
secretar de stat

București, 11 aprilie 2024.

Nr. 386.

MODELUL STEAGULUI
comunei Păulești, județul Satu Mare

Material textil: poliester sau satinat.

*) Anexa nr. 1 este reproducă în facsimil.

ANEXA Nr. 2

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale modelului steagului comunei Păulești, județul Satu Mare

Descrierea steagului

Steagul comunei Păulești reprezintă o pânză dreptunghiulară cu proporția între lățimea și lungimea drapelului de 2/3, compus astfel: pe fond galben este încadrată central stema comunei.

Deasupra coroanei murale este trecută denumirea unității administrativ-teritoriale „COMUNA PĂULEȘTI” cu litere mari albastre, iar în partea inferioară „JUDEȚUL SATU MARE” cu litere mari albastre.

Descrierea stemei

Stema comunei Păulești se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat în bară.

În dreapta sus, în câmp roșu, se află un călăreț cu plete și având capul descoperit, ce poartă un pieptar de zale, îmbrăcat peste o cămașă lungă până la coapse, și are pe umeri o mantie scurtă, care flutură în vânt. Vestimentația este completată de pantaloni strânși pe picior și de cizme înalte până la genunchi. Călărețul ține în mâna stângă o sabie ridicată, iar în dreapta frâul unui cal cabrat spre stânga, totul de aur.

În stânga jos, în câmp albastru, se află șase spice de grâu, de aur.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificațiile elementelor însumate

Călărețul face aluzie la voievodul Menumorut, a cărui stăpânire se întindea în zonă.

Vestimentația și postura sugerează vitejia și lupta pentru libertate.

Cele șase spice de grâu indică numărul satelor componente ale comunei și reprezintă bogăția locurilor și hărnicia locuitorilor.

Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

Combinăția cromatică folosită corespunde regulilor heraldice, iar culorile ce se regăsesc sunt:

- galben — simbolizează lumina, soarele, căldura și armonia;
- roșu — simbolizează curajul, voința, dragostea, pasiunea, succesul și onoarea;
- albastru — simbolizează bunătatea, liniștea, căldura sufletească.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind aprobarea modelului steagului comunei Roșia,
județul Sibiu

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 2 alin. (2) și art. 3 alin. (4) din Legea nr. 141/2015 privind arborarea și folosirea de către unitățile administrativ-teritoriale a steagurilor proprii,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă modelul steagului comunei Roșia, județul Sibiu, prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale modelului steagului comunei Roșia, județul Sibiu, sunt prevăzute în anexa nr. 2.

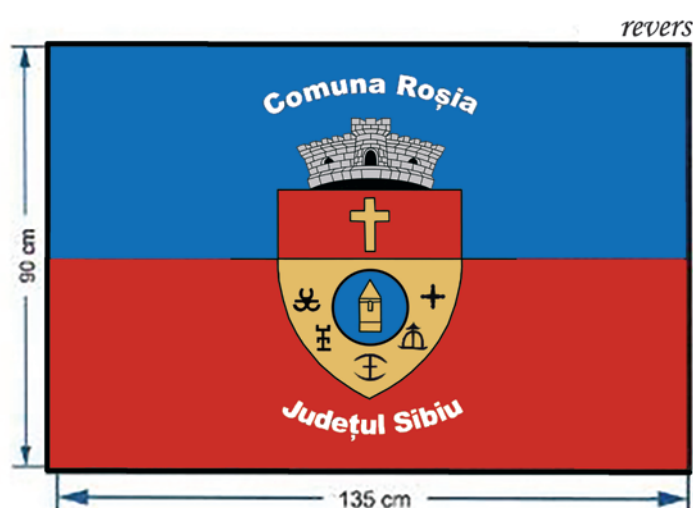
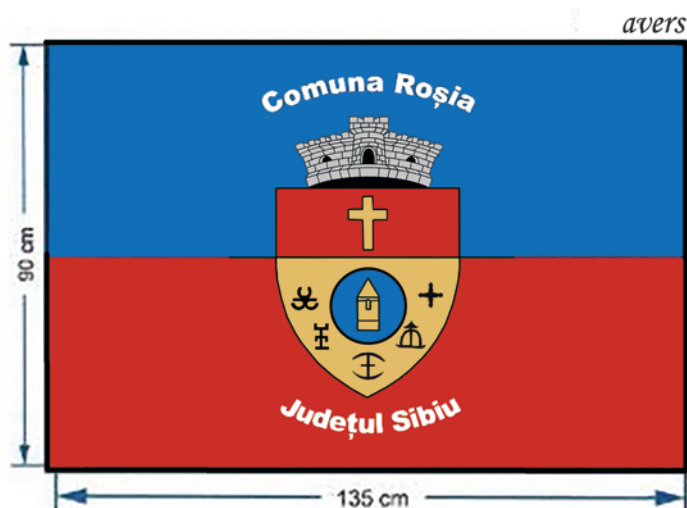
(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice
și administrației,
Adrian-Ioan Veștea

București, 23 aprilie 2024.
Nr. 431.

ANEXA Nr. 1*)

MODELUL STEAGULUI
comunei Roșia, județul Sibiu

Material textil: poliester sau satinat.

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale modelului steagului comunei Roșia, județul Sibiu

Descrierea steagului

Steagul comunei Roșia este format dintr-o pânză dreptunghiulară tăiată, cu proporția între lățimea și lungimea steagului de 2/3, compus astfel: central stema comunei, sus albastru, jos roșu.

Deasupra stemei se află rangul și denumirea comunei: „Comuna Roșia”, cu scris de argint în câmp albastru, iar în partea inferioară a stemei: „Județul Sibiu”, cu scris de argint în câmp roșu.

Steagul se fixează pe hampă în partea stângă, pe lățime.

Semnificațiile elementelor și ale culorilor steagului**Descrierea stemei**

Stema comunei Roșia se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat în șef.

Sus, în câmp roșu, se află o cruce latină de aur. Jos, în câmp de aur, se află un cerc albastru, având în interiorul său o turlă de biserică de aur, iar de-o parte și de alta cinci dangale negre de însemnat vite.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificațiile elementelor însumate

Roșu face referire la numele localității, Roșia, astfel că stema este o „stemă vorbitoare”.

Crucea latină simbolizează credința locuitorilor.

Cercul cu turla de biserică trimite la cele două biserici evanghelice-luterane fortificate din Roșia și din Daia, amândouă fiind monumente istorice.

Dangalele pentru însemnat vite sunt poziționate în concordanță cu așezarea geografică a satelor aparținătoare ale comunei, de la dreapta la stânga: Roșia, Nou, Daia, Cașolț și Cornățel.

Combinăția cromatică folosită corespunde regulilor heraldice, iar culorile ce se regăsesc sunt:

Albastru (sau azur) reprezintă apa, dar și aerul, cel mai nobil element după foc, și simbolizează blândețea, frumusețea, noblețea și buna-credință.

Roșu înseamnă putere, acțiune, îndrăzneală, generozitate, dragoste, voință, agresivitate, dorința de a servi patria.

Galben (sau aur) reprezintă pământul, este simbolul forței și al bogăției.

Alb (sau argint) desemnează atât absența, cât și suma tuturor culorilor. De aceea se asociază vieții, luminii, divinității, purității.

Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea stemei comunei Medieșu Aurit,
județul Satu Mare**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 10 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă stema comunei Medieșu Aurit, județul Satu Mare, prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale stemei comunei Medieșu Aurit, județul Satu Mare, sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice
și administrației,
Adrian-Ioan Veștea

STEMA
comunei Medieșu Aurit, județul Satu Mare

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale stemei comunei Medieșu Aurit,
județul Satu Mare

Descrierea stemei

Stema comunei Medieșu Aurit se compune dintr-un scut triunghiular, cu marginile rotunjite, scartelat.

În cartierul I, în câmp albastru, se află un castel de argint, zidit negru, având poarta boltită închisă și trei turnuri, fiecare cu câte trei metereze și cu câte o gură de tragere.

În cartierul II, în câmp roșu, se află o roată dințată de aur.

În cartierul III, în câmp roșu, se află un cuptor din cărămidă de aur cu o flacără roșie în interior.

În cartierul IV, în câmp albastru, se află un brâu undat de argint.

Scutul este timbrat cu o coroană murală de argint, cu un turn crenelat.

Semnificațiile elementelor însumate

Castelul reprezintă Castelul de Lonia — monument istoric din localitate.

Roata dințată simbolizează industria din localitate, prin fabrica de subansamble de aluminiu pentru industria auto și aviatică.

Cuptorul face trimitere la „Cuptoarele dacice din Medieșu Aurit”, rezervație arheologică.

Brâu undat semnifică hidrografia localității — râul Someș.

Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

REPUBLICĂRI

LEGEA Nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare*)

Art. 1. — (1) Prezenta lege reglementează asigurarea îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare durabilă asumate la nivel european și internațional de către România, în ceea ce privește prevenirea și reducerea risipei alimentare. Diminuarea risipei alimentare este un obiectiv urmărit de toți operatorii economici din sectorul agroalimentar.

(2) Scopul prezentei legi îl constituie stabilirea măsurilor de prevenire și reducere a risipei de alimente și a acțiunilor de promovare aferente, în vederea creșterii utilizării și valorificării alimentelor de-a lungul lanțului agroalimentar.

(3) În sensul prezentei legi, prin *risipă alimentară* se înțelege situația în urma căreia alimentele ies din circuitul consumului uman din pricina degradării și sunt distruse, conform legislației în vigoare.

(4) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile utilizate sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

(5) În vederea atingerii obiectivului vizat de prezenta lege, autoritățile publice cu atribuții de reglementare și control în domeniul agroalimentar au responsabilitatea informării consumatorilor finali cu privire la data durabilității minimale și condițiile de igienă alimentară. Operatorii prevăzuți la art. 2 alin. (1) pot participa în mod voluntar ca parteneri la activitățile și campaniile propuse de autorități și/sau pot iniția propriile acțiuni de informare în spiritul prezentei legi.

Art. 2. — (1) Operatorii economici din sectorul agroalimentar, așa cum sunt definiți în Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii

*) Republicată în temeiul art. III din Legea nr. 49/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 18 martie 2024, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 217/2016 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 11 februarie 2019 și, ulterior, a mai fost modificată prin Legea nr. 131/2020 pentru completarea alin. (8) al art. 270 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru modificarea Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 623 din 15 iulie 2020.

Europene, seria L, nr. 31 din 1 februarie 2002, au obligația să întreprindă măsuri de prevenire a risipei alimentare.

(2) Operatorii economici implementează măsuri de prevenire și reducere a risipei alimentare conform următoarei ierarhii de prevenire a risipei alimentare:

a) măsuri de responsabilizare pentru diminuarea risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, începând cu producția, procesarea, depozitarea, distribuția și comercializarea alimentelor, inclusiv în sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor alimentare;

b) măsuri privind vânzarea cu preț redus a produselor aflate aproape de expirarea termenului de valabilitate, conform legislației în vigoare;

c) măsuri pentru redistribuirea alimentelor prin transfer cu titlu gratuit, pentru consumul uman, către operatorii receptori, în conformitate cu prevederile stabilite în capitolul V al anexei nr. II la Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsuri privind redistribuirea alimentelor, prin transfer, pentru consumul uman, către operatori economici;

d) măsuri pentru utilizarea și consumul produselor alimentare în hrana animalelor, până la expirarea termenului de valabilitate a acestora, cu respectarea legislației sanitare veterinare în domeniul nutriției animale;

e) măsuri pentru direcționarea produselor de origine animală devenite improprie consumului uman către utilizatori înregistrați în vederea utilizării de material categoria 3 pentru hrana animalelor din adăposturi, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală), cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011 al Comisiei din 25 februarie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de punere în aplicare a Directivei nr. 97/78/CE a Consiliului în ceea ce privește anumite probe și produse care sunt scutite de la controalele sanitar-veterinare la frontieră în conformitate cu directiva menționată, cu modificările și completările ulterioare;

f) măsuri pentru direcționarea produselor agroalimentare devenite improprie consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în compost, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011, cu modificările și completările ulterioare;

g) măsuri pentru direcționarea produselor agroalimentare devenite improprie consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în biogaz, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011, cu modificările și completările ulterioare;

h) măsuri pentru dirijarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman către o unitate de procesare autorizată în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011, cu modificările și completările ulterioare;

i) în cazul măsurilor prevăzute la lit. f)—h) se aplică legislația privind protecția mediului, în vigoare;

j) măsuri pentru eliminarea și utilizarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate, materiale de categoria 3,

potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile prevăzute de legislația sanitară-veterinară în vigoare.

(3) Înainte de a dispune neutralizarea deșeurilor generate, este obligatorie implementarea a cel puțin două acțiuni de prevenire a risipei alimentare, prevăzute la alin. (2) lit. a)—g).

(4) Operatorii economici prevăzuți la alin. (1) vor pune la dispoziția autorităților cu atribuții de reglementare rapoarte anuale prin care să prezinte planurile de diminuare a risipei alimentare, alături de acțiunile întreprinse și rezultatele obținute. Rapoartele anuale se vor realiza pe baza cadrelor internaționale de raportare, dacă nu sunt deja cuprinse în rapoartele rezultatelor non-financiare ale respectivilor operatori.

(5) Rapoartele anuale și planurile de diminuare a risipei alimentare, prevăzute la alin. (4), sunt încărcate în platforma națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare. Planurile și rapoartele de diminuare a risipei alimentare sunt publicate și pe pagina de internet a operatorului economic.

(6) Operatorii economici trebuie să realizeze demersurile necesare pentru încheierea unui contract-cadru cu operatori receptori pentru transferul cu titlu gratuit al alimentelor.

(7) Operatorii economici implementează măsuri de informare și responsabilizare pentru salariați pentru diminuarea risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, începând cu producția, procesarea, depozitarea, distribuția și comercializarea alimentelor, inclusiv în sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor alimentare.

(8) Operatorii economici informează consumatorii despre obiceiurile de consum responsabile.

(9) Operatorii economici nu pot declara, în mod deliberat, ca fiind improprie produsele agroalimentare nevândute și încă bune pentru consum fără a aduce atingere regulilor privind siguranța alimentelor.

(10) Operatorii economici din industria ospitalității vor facilita consumatorilor finali să ia, fără costuri suplimentare și în condiții corespunzătoare de ambalare, alimentele pe care nu le-au consumat, la finalul meselor servite, și vor informa despre această posibilitate, în mod clar și vizibil, în meniu.

Art. 3. — (1) Transferul cu titlu gratuit al alimentelor se face către operatorii receptori sau consumatorii finali, acestora fiindu-le interzisă comercializarea alimentelor către alți operatori din sectorul alimentar sau consumatorului final.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), asociațiile și fundațiile care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile sociale care funcționează în baza Legii nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare, sau serviciile sociale ale furnizorilor publici care funcționează în baza art. 27 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, care sunt operatori din sectorul agroalimentar, înregistrați la Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, și care desfășoară activități în conformitate cu dispozițiile actelor normative prevăzute mai sus pot comercializa alimente către consumatorul final, la un preț care să permită acoperirea costurilor de funcționare a activității respective. Nivelul maximal al costurilor de funcționare se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) În sensul prezentei legi, sunt excluse de la donare băuturile alcoolice.

(4) Transferul sau transferul cu titlu gratuit al alimentelor de către operatorii economici se face cu respectarea prevederilor

legislației naționale și europene privind siguranța alimentară, astfel:

a) pentru produsele alimentare cărora li se aplică o dată-limită de consum în conformitate cu art. 24 din Regulamentul (UE) nr. 1.169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.924/2006 și (CE) nr. 1.925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare, transferul se realizează înainte de data respectivă;

b) pentru produsele alimentare cărora li se aplică o dată a durabilității minime, în conformitate cu art. 2 alin. (2) lit. (r) din Regulamentul (UE) nr. 1.169/2011, cu modificările și completările ulterioare, transferul poate avea loc și după data respectivă;

c) pentru produsele alimentare care sunt absolvite de indicarea termenului de valabilitate nu este necesară o dată a durabilității minime, în conformitate cu pct. 1 lit. (d) din anexa nr. X la Regulamentul (UE) nr. 1.169/2011, cu modificările și completările ulterioare, în orice moment.

Art. 4. — Operatorii economici care transferă cu titlu gratuit alimente către operatorii receptori, potrivit prevederilor prezentei legi, beneficiază de facilitățile fiscale prevăzute la art. 25 alin. (4) lit. c) pct. 4—6 și la art. 270 alin. (8) lit. d) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — (1) Încălcarea dispozițiilor art. 3 constituie contravenție, dacă nu întrunește condițiile unei infracțiuni, și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei.

(2) Constituie contravenție, dacă nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei infracțiuni, și se sancționează cu amendă de la 10.000 de lei la 40.000 de lei încălcarea obligației prevăzute la art. 2 alin. (4) și (5), după 6 luni de la data funcționării și utilizării platformei naționale care permite operatorilor economici încărcarea electronică a rapoartelor și a planurilor de diminuare a risipei alimentare. Nu reprezintă contravenție încălcarea prevederilor art. 2 alin. (4) de către operatorii economici care se încadrează la definiția microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, în sensul art. 4 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv ai Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor cu atribuții de control în domeniul agroalimentar.

(4) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) și (2) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția dispozițiilor art. 28 alin. (1), în ceea ce privește plata la jumătate din minimul amenzilor contravenționale.

Art. 6. — (1) Transferul alimentelor către operatorii receptori se face în baza unui contract încheiat cu respectarea prezentei legi.

(2) Alimentele transferate se consideră a face obiectul darului manual în sensul art. 1.011 alin. (4) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de valoare.

Art. 7. — (1) Autoritățile și instituțiile administrației publice au obligația să ia măsuri de prevenire și diminuare a risipei alimentare atunci când, în cadrul activității desfășurate, rămân sau pot rămâne surplusuri de alimente.

(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are următoarele obligații:

a) să creeze platforma națională, până la data de 30 iunie 2025, pentru raportarea datelor privind risipa alimentară de către operatorii economici;

b) să publice pe pagina de internet proprie date relevante anuale cu privire la progresele făcute pentru prevenirea și diminuarea risipei alimentare;

c) să coordoneze elaborarea de materiale informative pentru operatorii economici în vederea prevenirii și reducerii risipei alimentare;

d) să realizeze campanii de informare și conștientizare pentru a preveni și reduce risipa alimentară, inclusiv în ceea ce privește impactul risipei alimentare din punct de vedere social și al mediului.

(3) Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor are următoarele obligații:

a) să contribuie la elaborarea de materiale informative pentru operatorii economici în vederea prevenirii și reducerii risipei alimentare;

b) să furnizeze informații operatorilor economici implicați și operatorilor receptori în vederea atingerii obiectivelor privind prevenirea și reducerea risipei alimentare;

c) să realizeze campanii de informare și conștientizare a consumatorilor pentru a preveni și reduce risipa alimentară, inclusiv în ceea ce privește impactul risipei alimentare din punct de vedere social și al mediului.

(4) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, în consultare cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Ministerul Sănătății și Ministerul Finanțelor, întocmesc Strategia națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare, care trebuie actualizată cu o periodicitate de cel mult 5 ani.

(5) Strategia națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare cuprinde următoarele:

a) planificarea generală a acțiunilor care trebuie întreprinse pentru prevenirea și reducerea risipei de alimente;

b) date relevante privind atingerea obiectivelor de prevenire și reducere a risipei alimentare;

c) obiective cuantificabile pentru următorii 5 ani pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare, în conformitate cu deciziile și dispozițiile prevăzute de actele normative europene și internaționale;

d) acțiuni de sprijin și promovare a măsurilor împotriva risipei alimentare;

e) responsabilii cu privire la atingerea obiectivelor menționate în strategie;

f) resursele financiare necesare pentru implementarea fiecărei măsuri specifice prevăzute în parte.

(6) Strategia națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare, înainte de a fi adoptată, este prezentată în cadrul Parlamentului României.

Art. 8. — Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 9. — În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează normele metodologice de aplicare a acesteia, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Definiții:

1. *Consumatorul final* — ultimul consumator al unui produs alimentar care nu folosește produsul ca parte a unei operații sau activități din domeniul de activitate al unei întreprinderi cu profil alimentar — conform art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, cu modificările ulterioare;

2. *Etichetare* — mențiunile, indicațiile, mărcile sau denumirile comerciale, imaginile sau semnele care se referă la un produs alimentar și care figurează pe orice ambalaj, document, anunț, etichetă, inel sau manșetă care însoțesc sau se referă la respectivul produs;

3. *Etichetă* — orice marcaj, marcă, semn, imagine sau altă descriere scrisă, imprimată, ștanțată, marcată, gravată sau tipărită pe un produs alimentar sau atașată ambalajului sau recipientului unui astfel de produs;

4. *Data durabilității minime* — data până la care produsul alimentar își păstrează proprietățile specifice atunci când este păstrat în mod corespunzător, conform prevederilor art. 2 alin. (2) lit. (r) din Regulamentul (UE) nr. 1.169/2011, cu modificările și completările ulterioare;

5. *Data-limită de consum* — data după care se consideră că un produs alimentar nu prezintă siguranță, în conformitate cu art. 14 alin. (2)—(5) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare;

6. *Operatori economici (organizații donatoare)* — operatorii din sectorul agroalimentar definiți de Regulamentul (CE) nr. 178/2002, cu modificările și completările ulterioare, care pot redistribui produse alimentare în scopul donării de alimente, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 852/2004, cu modificările și completările ulterioare;

7. *Operatori receptori* — operatorii din sectorul agroalimentar care desfășoară activități înregistrate/autorizate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, ce răspund de respectarea legislației din domeniul igienei alimentelor după preluarea acestora de la operatorii economici; Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor stabilește cerințe minime pentru anumite categorii de operatori în ceea ce privește condițiile pe care aceștia trebuie să le îndeplinească pentru a deveni operatori receptori;

8. *Platformă națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare* — platforma națională gestionată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în cadrul căreia operatorii economici introduc informațiile obligatorii, conform dispozițiilor prezentei legi;

9. *Termen de valabilitate* — limita de timp/data stabilită de producător până la care un produs își păstrează caracteristicile specifice inițiale, dacă au fost respectate condițiile de depozitare și păstrare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

